

“Liever doelsturing dan generieke normen”

Een tag aan elke koeienhalsband en een app die bijhoudt wanneer de dieren in de wei lopen. Niet iedere melkveehouder zit op zulke registratie te wachten.

Melkveehoudersechtpaar Tijmen en Miranda van Zessen uit Lexmond zien er juist een kans in. Zij doen mee aan het project Meet Weet Weidegang omdat betrouwbare cijfers over weidegang helpen om de prestaties van zijn bedrijf aan te tonen. Bijvoorbeeld bij het terugdringen van ammoniakemissie. Een gesprek met Tijmen, die hoopt dat de gegevens straks geaccepteerd worden als doelsturing. Melkveehouders bepalen dan zelf de middelen hoe de beleidsdoelen worden gehaald.

TIJMEN IN CIJFERS

100	8.500 L	100
melkkoeien	per koe per jaar	stuks jongvee
2	108 ha	60 ha
melkrobots	totaal grond	huiskavel

2.500 UUR

WEIDEGANG PER JAAR

Waarom doe je mee aan Meet Weet Weidegang?

“Ik vind het interessant om nieuwe dingen uit te proberen. Ik ben niet iemand die voor elke nieuwe techniek meteen vooraan staat, maar ik volg ontwikkelingen wel met belangstelling. Bij dit project vind ik vooral de link met doelsturing interessant. Als je betrouwbaar kunt vastleggen hoeveel uren koeien daadwerkelijk buiten lopen, kan weidegang mogelijk ook een rol spelen bij het aantonen en verminderen van ammoniakemissie.”

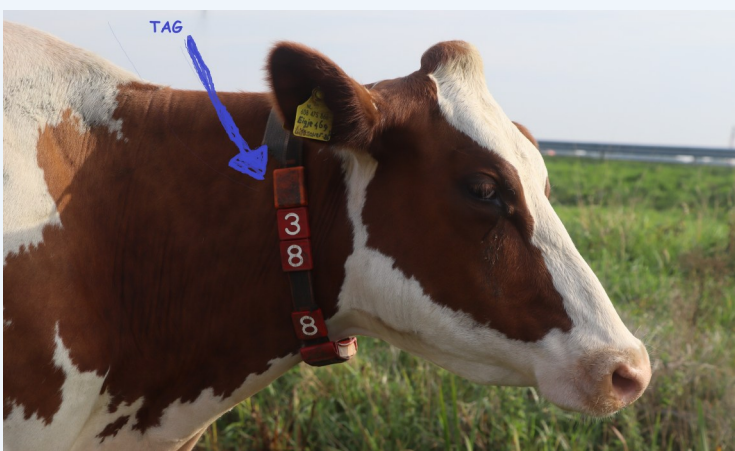
Hoe ziet de weidegang op jullie bedrijf eruit?

“Wij werken volgens het principe van Nieuw Nederlands Weiden. De koeien krijgen twee keer per dag een nieuw stuk gras. We werken met twee blokken met verschillende percelen en na ongeveer acht à negen dagen komen de koeien weer terug op hetzelfde stuk. Ze vreten dan vooral de jonge, smakelijke hergroei. Het gras hoeft niet helemaal kort te worden afgegraasd, dat zou de hergroei juist afremmen. Het klinkt misschien arbeidsintensief, maar dat valt mee. Wij hebben een gunstige verkaveling met sloten als natuurlijke perceelsgrenzen en een goed kavelpad. Daardoor zijn de percelen gemakkelijk bereikbaar en hoef ik relatief weinig met afrasteringen te werken.”

Welk meetsysteem voor weideuren test je en werkt de techniek zoals je had verwacht?

“Wij werken met Moniott via de pilot. Ik had verwacht dat het systeem meer praktijkrijp zou zijn. In die zin valt het tegen. We zijn als gebruikers toch behoorlijk aan het puzzelen geweest. Eerst waren er problemen met tags die loslieten, daarna bleek kalibratie nodig en bij ons stond een ontvanger wel aan, maar die was niet aangemeld in de software. Ook de levensduur van de batterijen in de tags is een aandachtspunt. Daarbij speelt mee hoe vaak een tag wordt uitgelezen. Als dat iedere tien seconden gebeurt, vraagt dat veel meer van een batterij dan wanneer eens per kwartier een signaal nodig is. De vraag is dus ook welke meetfrequentie nodig is om weidegang betrouwbaar te kunnen borgen. Dat zijn zaken die de leverancier voor het project eigenlijk al had kunnen uitzoeken.”

“Als digitale registratie telt als verantwoording voor ammoniakreductie, moet het systeem waterdicht zijn”

Wanneer begint bij jou het weideseizoen?

“Zo vroeg mogelijk. De laatste tien jaar gingen de koeien bij ons eigenlijk altijd voor april naar buiten. Ik ben zelf eerder gaan weiden dan mijn vader vroeger deed, maar je merkt daarnaast gewoon dat de grasgroei eerder op gang komt. De draagkracht van de bodem is voor mij uiteindelijk bepalend. Ik wil de grond niet kapot laten lopen. Als de draagkracht goed is, gaan de koeien naar buiten, ook als er nog niet ontzettend veel gras staat. Ik probeer in het voorjaar ook de percelen die later gemaaid worden een keer door de koeien te laten beweiden. Voorweiden geeft de grasmat een mooie prikkel.”

Heb je zelf iets aan de gegevens die het meetsysteem oplevert?

“Zeker. Ik vind het vooral handig dat ik kan zien of alle koeien weer binnen zijn. Met een melkrobot merk je niet automatisch dat er 's avonds nog een koe buiten staat. Een koe die 's middags nog gemolken is, verschijnt een paar uur later ook nog niet meteen op een attentielijst. Voorheen liep ik daarom 's avonds vaak nog langs de percelen en sloten om te controleren of alle koeien terug waren. Nu kan ik in de app zien welke koeien nog buiten zijn. Die functie gebruik ik dagelijks en dat is handig dankzij dit systeem.”

Wat moet er nog verbeteren aan het Moniott systeem?

“De kinderziektes moeten eruit. Bij de start moeten de tags, ontvangers, kalibratie en software gewoon kloppen. In een pilot mag best iets misgaan; daarvoor test je tenslotte. Maar als je dit straks als kant-en-klaar systeem aan een melkveehouder verkoopt, kan die niet voortdurend bezig zijn met aanpassen, corrigeren en herstellen. Ik zou daarnaast graag een koppeling zien met ons managementsysteem. Als ik een koe droogzet of een afkalving invoer, wil ik dat 1 keer doen. Als die informatie automatisch wordt doorgegeven aan het weidegangstelsysteem, scheelt dat werk en verklein je de kans op fouten.”

Wat zou geborgde registratie van weiden voor jullie bedrijf kunnen betekenen?

“In de eerste plaats richting onze zuivelafnemer. Binnen het beloningssysteem zijn verschillende niveaus gekoppeld aan prestaties, waaronder weidegang. Nu kan het aantal weideuren nog volgens de bestaande borgingsmethode worden aangetoond, maar ik kan me voorstellen dat digitale registratie in de toekomst zwaarder gaat wegen. Voor ons bedrijf kan het daarnaast relevant zijn voor ammoniak. We zitten dicht bij Natura 2000. Als er in de toekomst mogelijkheden ontstaan om via doelsturing de daadwerkelijke emissie van een bedrijf aan te tonen, kan het aantal uren weidegang daar onderdeel van zijn. Maar dan moet de borging waterdicht zijn.”

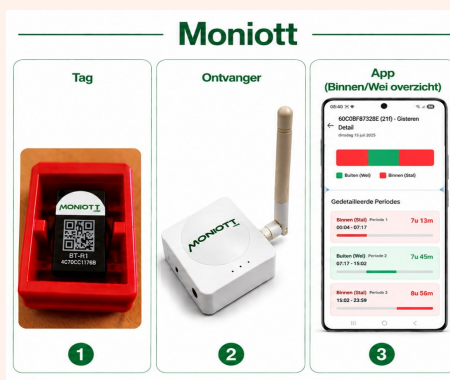

Hoe denk je dat andere melkveehouders tegen realtime registratie van weidegang aankijken?

“Ik begrijp dat daar weerstand tegen bestaat. Sommige boeren zijn bang voor een soort ‘Big Brother is watching you’. Steeds meer gegevens worden vastgelegd en een uitkomst die tegenvalt kan gevolgen hebben voor je bedrijf. Los van de uitkomst zijn er boeren die er moeite mee hebben dat steeds meer bedrijfsdata beschikbaar komt. Daar staat voor mij iets anders tegenover. Als we doelsturing niet omarmen, is de kans groot dat we middelvoorschriften en generieke normen vanuit de overheid krijgen. Daar wordt uiteindelijk niemand blij van. Ik vind het veel aantrekkelijker als je als ondernemer zelf aan de knoppen zit en met je bedrijfsresultaten kunt aantonen wat je presteert. Dat geeft meer ruimte en het is een vorm van perspectief voor je bedrijf creëren.”

“Als we doelsturing niet omarmen, krijgen we generieke normen. Daar wordt uiteindelijk niemand blij van ”

www.meetweetweidegang.nl

info@meetweetweidegang.nl